
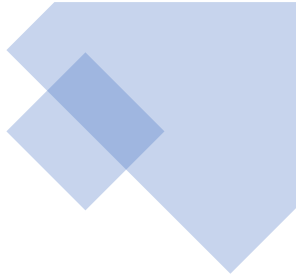

Wniosek w sprawie
dyrektywy dotyczącej
należytej staranności
przedsiębiorstw w obszarze
zrównoważonego rozwoju

Projekt – COM
(2022)/ 71 final

Wniosek Komisji Europejskiej

- 23 lutego 2022 r. Komisja Europejska przyjęła wniosek w sprawie dyrektywy dotyczącej należytej staranności przedsiębiorstw w obszarze zrównoważonego rozwoju (**Directive on corporate sustainability due diligence**), którego głównym celem jest wsparcie podmiotów gospodarczych w zrównoważonym i odpowiedzialnym postępowaniu w globalnych łańcuchach wartości
 - Projekt – **COM (2022)/ 71 final**
-
-

Podstawowe założenia

Liczba przedsiębiorstw objętych wnioskiem Komisji jest znacznie mniejsza w porównaniu z zalecanym wnioskiem przyjętym przez Parlament Europejski w 2021 r. co spotkało się z rozczarowaniem ze strony wielu organizacji pozarządowych.

Komisja szacuje, że 13 000 przedsiębiorstw z UE i 4000 przedsiębiorstw z państw trzecich będzie objętych zakresem proponowanej dyrektywy.

- Firmy te musiałyby:
 - - włączyć procedury należytej staranności do swoich polityk,
 - - przeprowadzać ocenę należytej staranności w celu zidentyfikowania rzeczywistego lub potencjalnego negatywnego wpływu ich działalności na prawa człowieka i środowisko,
 - - zapobiegać, łagodzić i eliminować taki negatywny wpływ,
 - - wprowadzić procedurę składania skarg,
 - - monitorować skuteczność swoich polityk należytej staranności
 - - publicznie informować o stosowanej przez siebie polityce należytej staranności.

Mozaika dotychczasowych regulacji

- Wiele państw członkowskich rozpoczęło działania legislacyjne w sprawie należytej staranności. W lipcu 2021 r. niemiecki parlament jako jeden z pierwszych uchwalił prawo, nakładające na największe niemieckie firmy nowe obowiązki dotyczące monitorowania całości łańcucha dostaw - od surowych materiałów po gotowy produkt. Również niektóre przedsiębiorstwa podjęły oddolne inicjatywy w tym zakresie. Komisja Europejska uznała jednak, że Unia potrzebuje kompleksowych, jednolitych zmian.
- **Nowe przepisy nakładają na przedsiębiorstwa obowiązek identyfikowania negatywnego wpływu ich działalności w sprawach praw człowieka oraz ochrony środowiska.**
- W przypadku ich wystąpienia zobowiązują do zapobiegania i łagodzenia potencjalnych skutków.
- W szczególności zwrócono uwagę na zjawiska pracy dzieci, wyzysku pracowników, zanieczyszczenia środowiska i utraty bioróżnorodności. Zdaniem Komisji Europejskiej dyrektywa ta sprzyjać będzie transformacji ekologicznej oraz zapewni ochronę praw człowieka w Europie i poza nią.

Pozostałe akty prawne

- Proponowana dyrektywa nałożyłaby na duże przedsiębiorstwa z UE i krajów trzecich, a także na mniejsze przedsiębiorstwa w niektórych sektorach "wysokiego ryzyka", obowiązek dochowania należytej staranności, polegający na identyfikacji i podejmowaniu kroków w celu zaradzenia faktycznemu, zapobieganiu lub łagodzeniu potencjalnego negatywnego wpływu na prawa człowieka i środowisko naturalne poprzez ich własną działalność oraz w ich filiach i łańcuchach dostaw.
- Równocześnie Komisja opublikowała komunikat w sprawie godnej pracy na świecie ([Komunikat w sprawie godnej pracy na całym świecie na rzecz globalnej sprawiedliwej transformacji i trwałej odbudowy, COM\(2022\) 66 final](#)), w którym nakreśliła plany zwalczania pracy przymusowej i promowania godnej pracy na całym świecie - w tym propozycję zakazu wprowadzania na rynek UE produktów wytworzonych z wykorzystaniem pracy przymusowej lub pracy dzieci.
- Proponowana dyrektywa będzie również uzupełnieniem rozporządzenia w sprawie ujawniania informacji na temat zrównoważonego finansowania ([Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady \(UE\) 2019/2088 z dnia 27 listopada 2019 r. w sprawie ujawniania informacji związanych ze zrównoważonym rozwojem w sektorze usług finansowych](#))
- oraz rozporządzenia w sprawie taksonomii ([Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady \(UE\) 2020/852 z dnia 18 czerwca 2020 r. w sprawie ustanowienia ram ułatwiających zrównoważone inwestycje, zmieniające rozporządzenie \(UE\) 2019/2088](#)).

Zakres stosowania i „progi”

- Proponowana dyrektywa miałaby zastosowanie zarówno do spółek z siedzibą w UE, jak i spółek zarejestrowanych w krajach trzecich. To, czy dana spółka będzie podlegać przepisom dyrektywy, będzie zależało od jej wielkości, sektora i źródła przychodów:
 - Przedsiębiorstwa z siedzibą w UE zatrudniające ponad 500 pracowników, których światowy obrót netto w ostatnim roku finansowym wyniósł ponad 150 mln EUR.
 - Przedsiębiorstwa z siedzibą w UE zatrudniające ponad 250 pracowników i mające w ostatnim roku obrotowym obroty netto w skali światowej przekraczające 40 mln euro, jeżeli co najmniej połowa tych obrotów netto została wygenerowana w określonych sektorach wysokiego ryzyka: (i) produkcja wyrobów włókienniczych, skórzanych i pokrewnych (w tym obuwia) oraz handel hurtowy wyrobami włókienniczymi, odzieżą i obuwiem; (ii) rolnictwo, leśnictwo, rybołówstwo, produkcja artykułów spożywczych oraz handel hurtowy surowcami rolnymi, żywymi zwierzętami, drewnem, żywnością i napojami; oraz (iii) wydobycie surowców mineralnych niezależnie od miejsca wydobycia, w tym ropy naftowej, gazu, węgla, metali i rud metali, produkcja podstawowych wyrobów metalowych, wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych i metalowych wyrobów gotowych oraz handel hurtowy surowcami mineralnymi oraz podstawowymi i pośrednimi produktami mineralnymi, w tym metalami i rudami metali, materiałami budowlanymi, paliwami i chemikaliami.
 - Przedsiębiorstwa z siedzibą poza UE, których
 - - obrót netto w UE wyniósł ponad 150 mln EUR w roku finansowym poprzedzającym ostatni rok finansowy,
 - lub
 - światowy obrót netto wyniósł ponad 40 mln EUR, ale obrót netto w UE nie przekroczył 150 mln EUR, jeżeli co najmniej 50% światowego obrotu netto zostało wygenerowane w sektorach wysokiego ryzyka wymienionych powyżej.
 - Małe i średnie przedsiębiorstwa nie są bezpośrednio objęte zakresem proponowanej dyrektywy, ale mogą odczuwać jej skutki, jeśli działają w ramach łańcuchów wartości przedsiębiorstw objętych zakresem dyrektywy.
-

Procedury

- Krajowe organy administracyjne wyznaczone przez państwa członkowskie będą odpowiedzialne za egzekwowanie nowych przepisów. W razie ich nieprzestrzegania zostaną nałożone kary. Ponadto osoby pokrzywdzone będą miały możliwość wytoczenia powództwa o odszkodowanie za wyrządzone szkody, których można było uniknąć dzięki zastosowaniu odpowiednich mechanizmów należytej staranności.
-

Dalsze kroki

- Wniosek Komisji zostanie teraz poddany dyskusji, a ze względu na ambitne i kontrowersyjne propozycje, będzie podlegał zmianom w procesie przyjmowania przez Parlament Europejski i Radę. Oczekuje się, że naciski na szybkie uzgodnienie i przyjęcie proponowanej dyrektywy będą intensywne co jest odbiciem istnienia szeregu przepisów krajowych (takich jak francuska ustawa o obowiązku zachowania *due diligence*, niemiecka ustawa o należytej staranności korporacyjnej w łańcuchach dostaw) co prowadzi do powstania mozaiki niespójnych obowiązków.
 - Po przyjęciu dyrektywy państwa członkowskie muszą dokonać jej transpozycji do prawa krajowego. Obowiązki te będą miały zastosowanie do największych przedsiębiorstw w ciągu dwóch lat, a do przedsiębiorstw z sektorów "podwyższonego ryzyka" w ciągu czterech lat od wejścia w życie dyrektywy.
-